

BIULETYN

NR 1/2018

**VIII OŚ
PRIORYTETOWA**

**OCHRONA DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO
I ROZWÓJ ZASOBÓW
KULTURY**

**PROGRAM
INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
2014–2020**

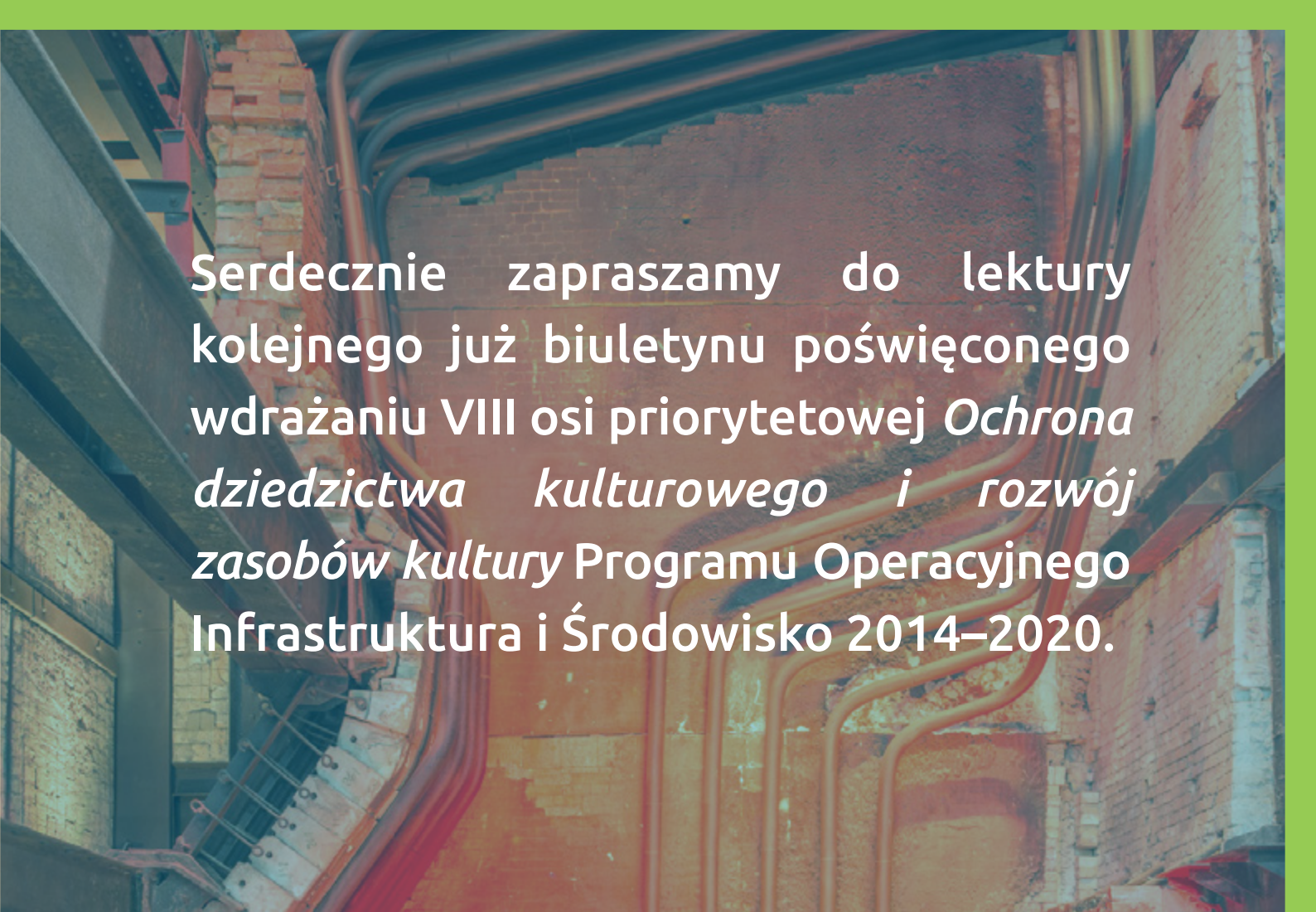
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Biuletyn VIII osi priorytetowej Ochrona
dziedzictwa kulturowego i rozwój
zasobów kultury Programu Operacyjnego
Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Wydanie 1/2018

Departament Funduszy i Spraw Europejskich
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa
Tel.: 22 69 25 410
Faks: 22 69 25 440
e-mail: poiis@mkidn.gov.pl
www.poiis.mkidn.gov.pl
Zespół redakcyjny:
dr Karolina Tylus-Sowa
Katarzyna Stasiaczek
Anna Gronek

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Serdecznie zapraszamy do lektury kolejnego już biuletynu poświęconego wdrażaniu VIII osi priorytetowej *Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury* Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020.

W najnowszym numerze prezentujemy Państwu podsumowanie wszystkich ogłoszonych do tej pory naborów wniosków i jednocześnie przedstawiamy pierwsze efekty zrealizowanych już projektów. Wraz z Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie zapraszamy również na cykl wystaw, prezentujących dziedzictwo kulturowe.

Życzymy Państwu przyjemnej lektury!

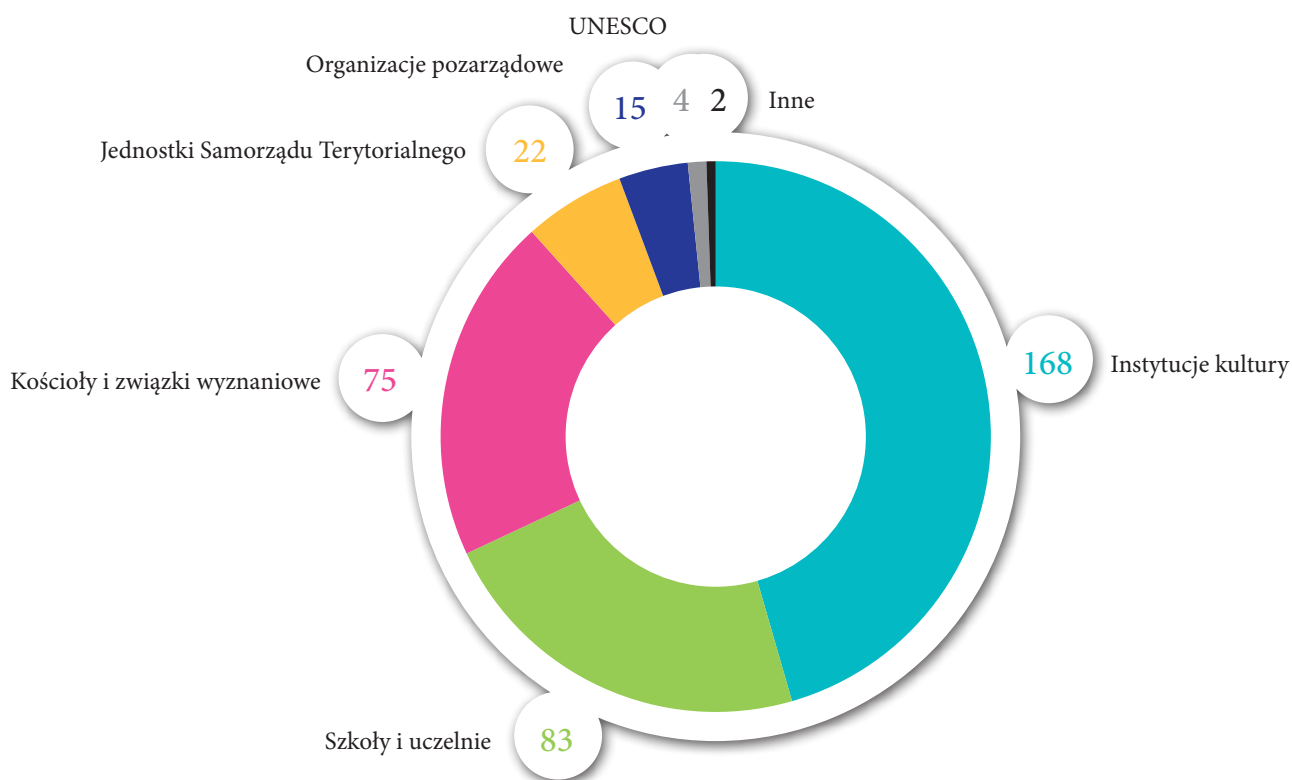
PODSUMOWANIE NABORÓW WNIOSKÓW W RAMACH VIII OSI PRIORYTETOWEJ OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ROZWÓJ ZASOBÓW KULTURY PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014–2020

WYNIKI NABORÓW

W związku z zakończeniem pięciu naborów dotyczących dofinansowania projektów w ramach VIII osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (3 nabory dla regionów słabiej rozwiniętych i 2 nabory dla Mazowsza), MKiDN rozdzieliło 1 854 mln zł środków unijnych. W ramach wszystkich naborów złożono 369 projektów na kwotę całkowitą 6 006,3 mln zł, w tym 4 320 mln zł dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

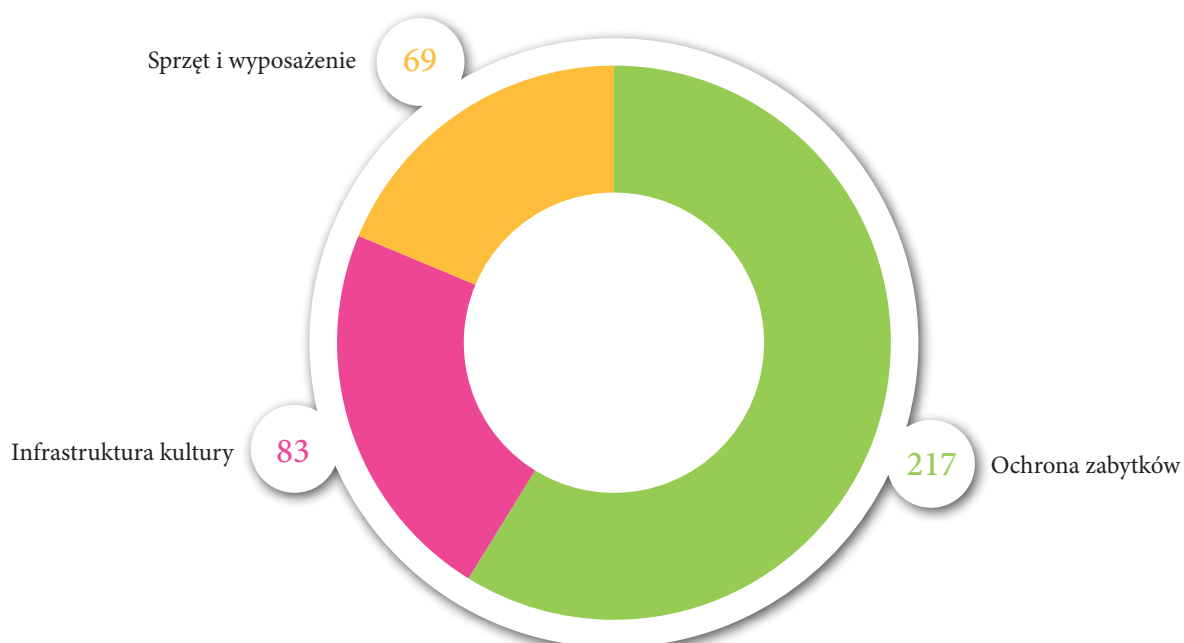
Nabory, które wstępnie planowane były do realizacji w latach 2016–2019, przeprowadzone zostały w latach 2016–2017. Przyspieszenie wydatkowania środków wynikało z realizacji wytycznych przyjętych przez Rząd RP w lutym 2016 r. w „Planie działań na rzecz zwiększenia efektywności i przyspieszenia realizacji programów Umowy Partnerstwa 2014–2020”. Celem Planu jest zapewnienie takiej realizacji programów współfinansowanych ze środków europejskich na lata 2014–2020, która zagwarantuje pełne wykorzystanie dostępnej dla Polski alokacji w sposób trwale przekładający się na rozwój społeczno-gospodarczy kraju.

Najwięcej wniosków zostało złożonych przez instytucje kultury – 168, szkoły i uczelnie artystyczne – 83 oraz kościoły (w tym wyższe seminarium duchowne) – 75.

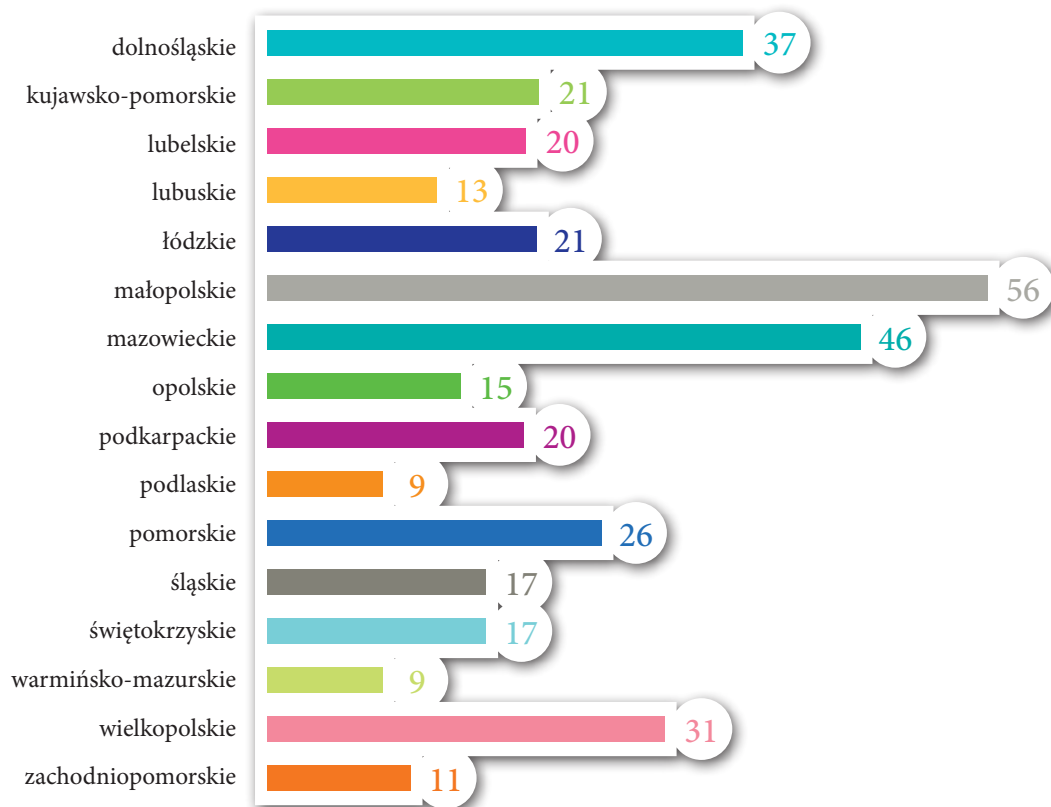

Wykres 1. Liczba złożonych wniosków w podziale na typ wnioskodawcy

Największym zainteresowaniem Wnioskodawców cieszyło się poddziałanie dedykowane renowacji i konserwacji zabytków – 217, 83 wnioski dotyczyły niezabytkowej infrastruktury kultury, a w 69 przypadkach zakupu sprzętu i wyposażenia.

Wykres 2. Liczba złożonych wniosków w podziale na typy projektów

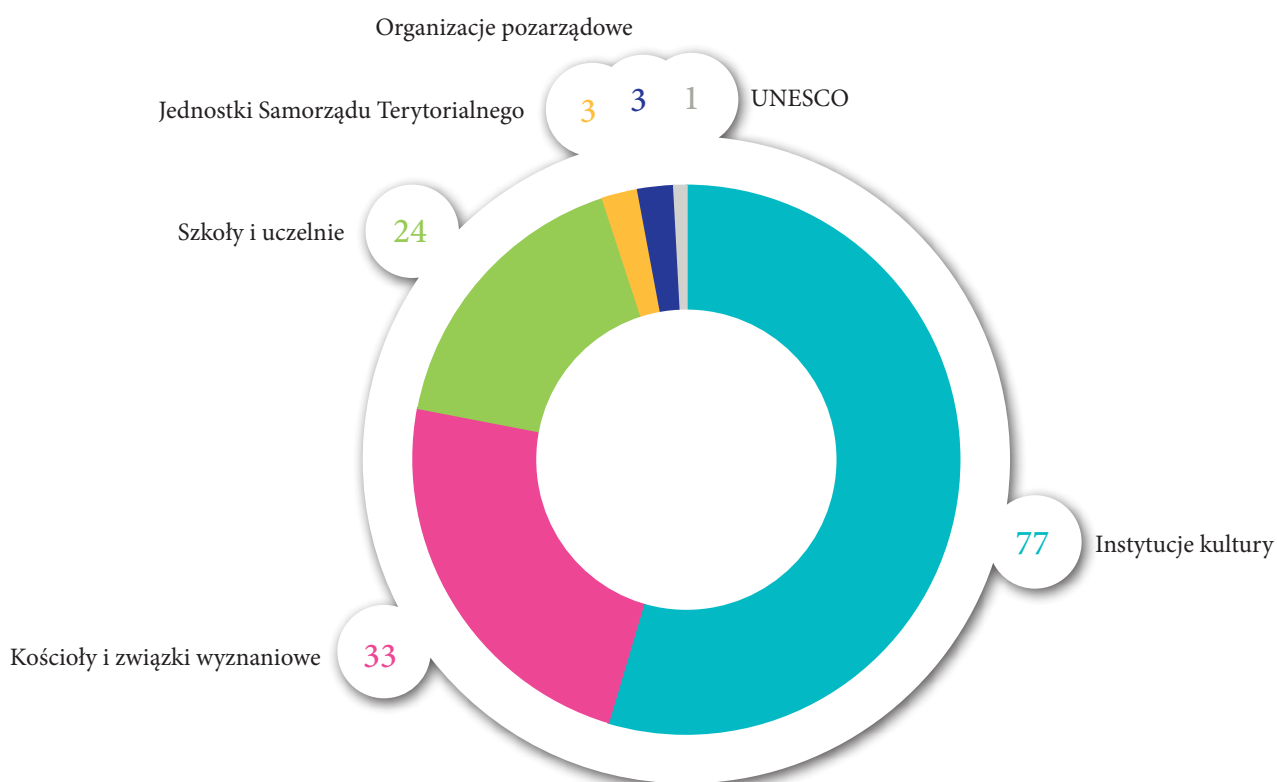

Wykres 3. Liczba złożonych wniosków w podziale na województwa

Chociaż VIII oś priorytetowa dedykowana była głównie narodowym i współprowadzonym instytucjom kultury, archiwom państwowym, szkołom i uczelniom artystycznym oraz zabytkom z Listy światowego dziedzictwa UNESCO i Pomników Historii, na zasadzie wyjątku do konkursu dopuszczone były projekty wpisane na listy Kontraktów Terytorialnych. W ramach wszystkich 5 naborów, na 369 złożonych projektów, 96 pochodziło z list Kontraktów Terytorialnych. Co istotne, najwięcej z nich zostało złożonych w ramach IV i V naboru – nabory te zostały poprzedzone procesem aktualizacji list Kontraktów Terytorialnych we wszystkich 16 województwach, co zaowocowało złożeniem 79 projektów właśnie z list Kontraktów Terytorialnych (na 198 wszystkich złożonych w IV i V naborze).

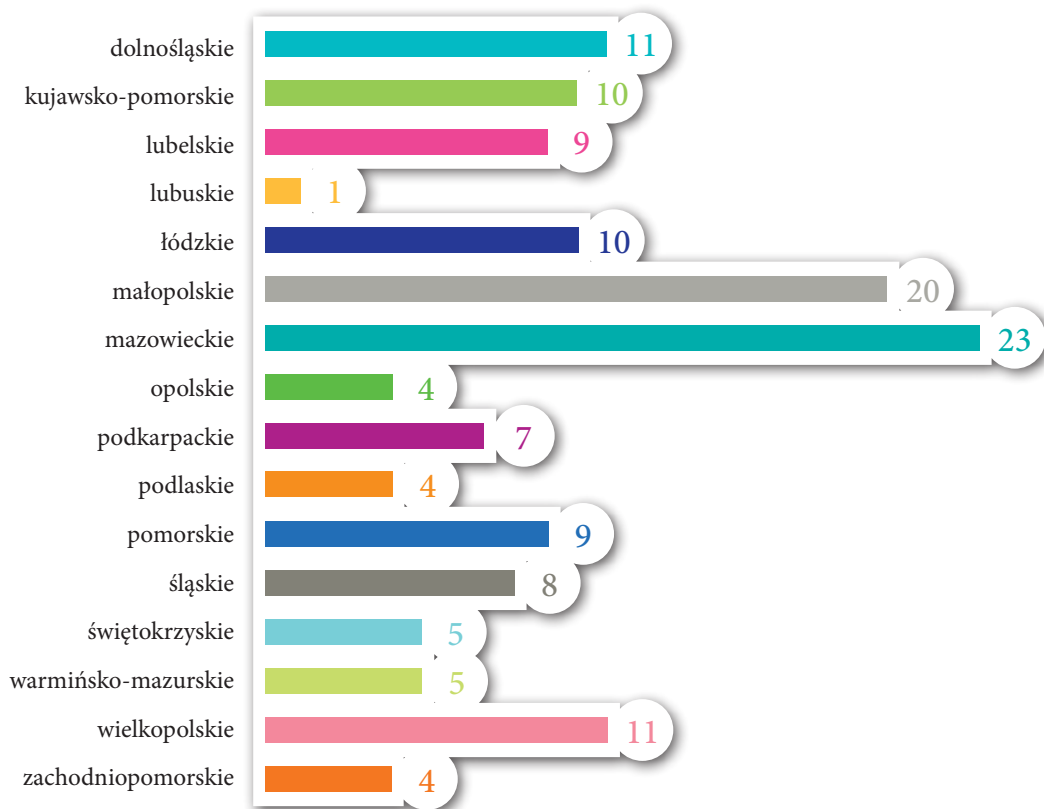
ROZSTRZYGNIĘCIA KONKURSÓW

Spośród 369 złożonych wniosków dofinansowanie uzyskały 141 projekty (w tym 6 projektów z tzw. procedury odwoławczej), na kwotę całkowitą 2 596,2 mln zł, w tym 1 854 mln zł dofinansowania z EFRR. Średnia wartość dofinansowanych inwestycji wynosi 18,5 mln zł. Najwięcej dofinansowanych projektów dotyczy instytucji kultury (77, tj. praktycznie 55 procent dofinansowanych inwestycji), kościołów (33, tj. 23 procent dofinansowanych inwestycji) oraz szkół i uczelni artystycznych (24, tj. prawie 17 procent dofinansowanych inwestycji).

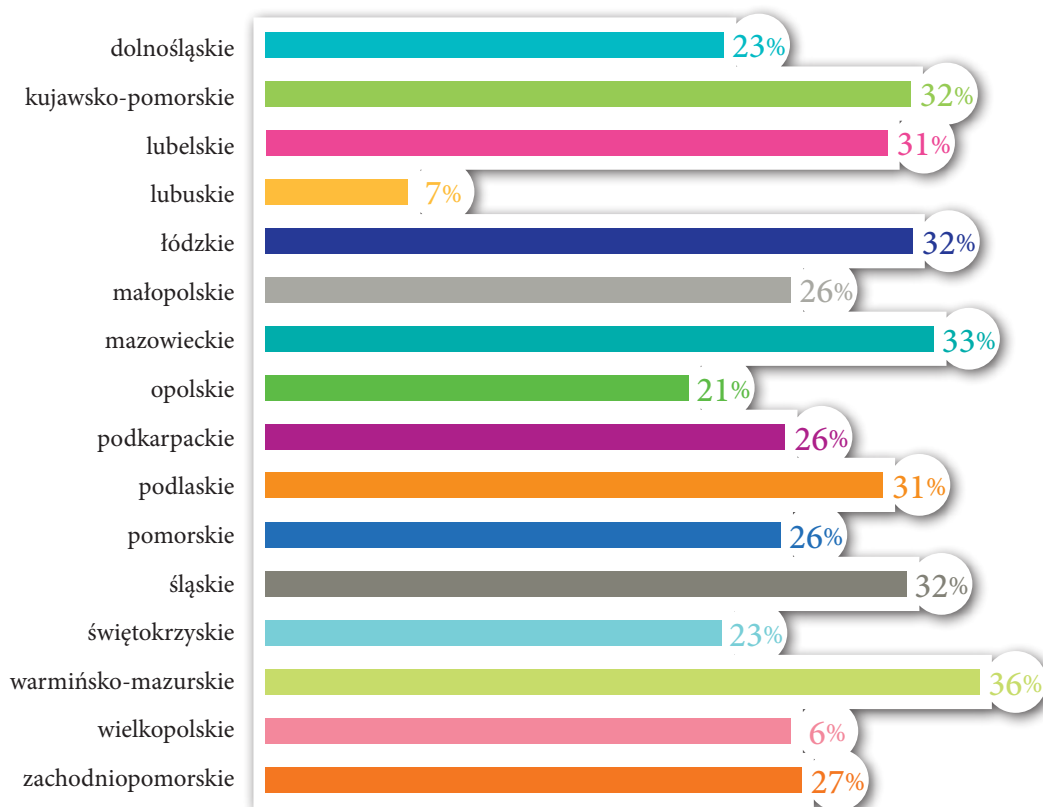
Wykres 4. Liczba dofinansowanych projektów w podziale na typy wnioskodawców

Dofinansowane projekty obejmą siatką inwestycji cały kraj. Najwięcej realizowanych projektów będzie na Mazowszu (23) – należy jednak zaznaczyć, że Mazowsze dysponowało osobną pulą środków. W pozostałych województwach, najwięcej projektów będzie realizowanych w Małopolsce (20) oraz w woj. wielkopolskim (11), dolnośląskim (11), a także kujawsko-pomorskim i łódzkim (po 10). Warto podkreślić też, że kilka projektów partnerskich realizowanych będzie na terenie kilku województw, choć projekty w niniejszej analizie przypisane są jedynie do województwa właściwego dla partnera wiodącego (lidera projektu). Przykładem jest m.in. projekt dotyczący konserwacji zabytkowych drewnianych cerkwi Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej, realizowany na terenie Lubelszczyzny, Małopolski i Podlasia.

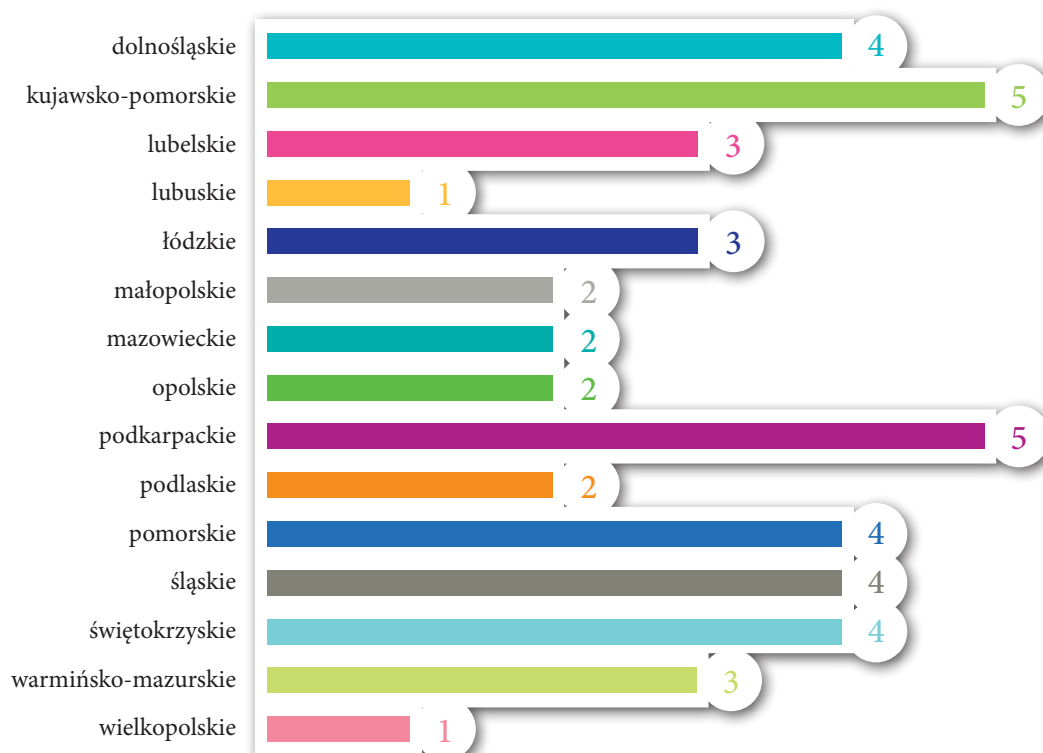
Wykres 5. Liczba dofinansowanych projektów w podziale na województwa

Analizując liczbę dofinansowanych projektów w stosunku do projektów złożonych, można stwierdzić, że największy wskaźnik sukcesu zanotowano w województwach warmińsko-mazurskim, łódzkim, kujawsko-pomorskim, śląskim oraz mazowieckim (które miało dedykowane nabory). Z kolei niski wynik w województwie lubuskim jest rezultatem tego, że niewielu beneficjentów z tego województwa złożyło projekty i tylko jeden spośród nich uzyskał dofinansowanie.

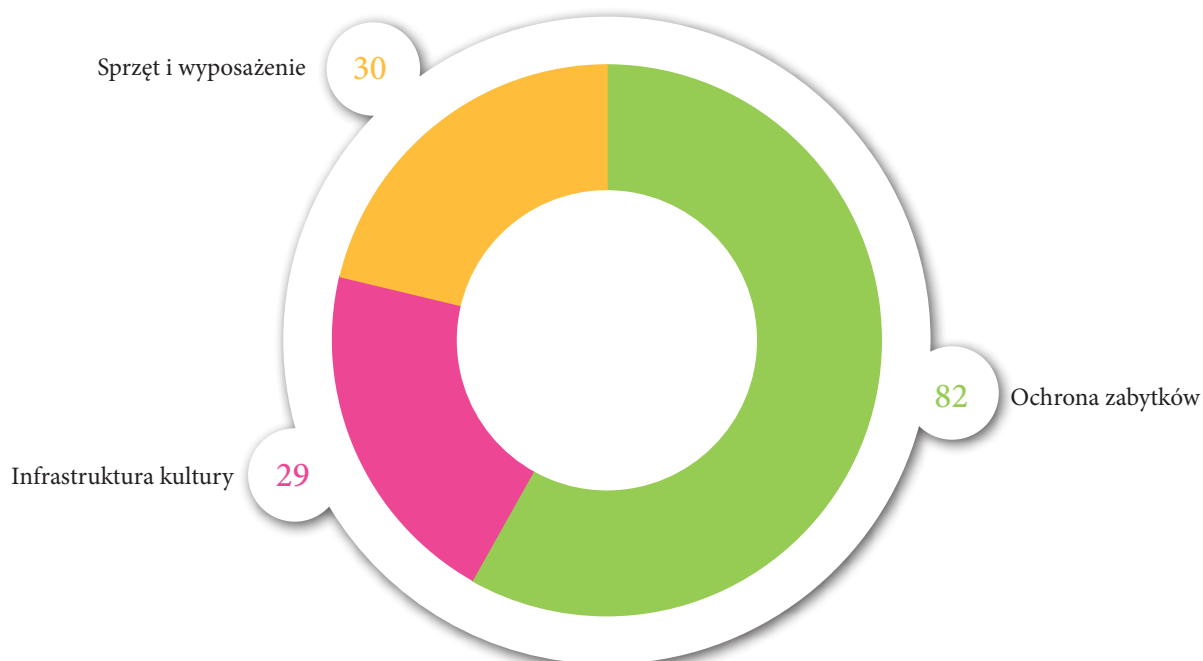
Wykres 6. Procent dofinansowanych projektów w poszczególnych województwach w stosunku do projektów złożonych w danym województwie

Spośród 111 inwestycji dotyczących infrastruktury zabytkowej i niezabytkowej, 45 projektów jest wpisanych na listę Kontraktów Terytorialnych. Niemniej jednak należy podkreślić tu, że nabory IV i V były dedykowane projektom pochodzącym z Kontraktów Terytorialnych – w efekcie tych dwóch ostatnich naborów, na 42 inwestycje dotyczące zabytków i infrastruktury niezabytkowej wybrane do dofinansowania, aż 35 to projekty z list Kontraktów Terytorialnych (83% inwestycji).

Wykres 7. Liczba dofinansowanych projektów z Kontraktów Terytorialnych w poszczególnych województwach

Najwięcej dofinansowanych projektów dedykowanych jest ochronie zabytków – 82, na które przeznaczono 1 303,3 mln zł z EFRR. Prawie trzykrotnie mniej dofinansowanych inwestycji to prace związane z infrastrukturą niezabytkową – 29 projektów, na które przeznaczono 315,9 mln zł z EFRR oraz zakupem wyposażenia – 30 projektów, na które przeznaczono 234,7 mln zł z EFRR.

Wykres 8. Liczba dofinansowanych wniosków w podziale na typy projektów

W obecnej perspektywie finansowej największą grupą projektów, które otrzymały dofinansowanie, są projekty poświęcone ochronie zabytków – wśród nich znajdują się tak ważne obiekty, jak te znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO (17) lub Liście obiektów uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii (69). Projekty realizowane są przez takie instytucje, jak Zamek Królewski na Wawelu, Kopalnia Soli w Bochni czy Kościół Pokoju w Świdnicy. Ponadto realizowane projekty znajdują się w obrębie obszarów wpisanych na Listę UNESCO (okolice Traktu Królewskiego czy Starego Miasta w Warszawie, ale również Starego Miasta w Toruniu, dla którego w roku 2017 roku minęło 20 lat odkąd został wpisany na Listę światowego dziedzictwa UNESCO). Ponadto warto wspomnieć też o takich projektach, jak renowacja Bazyliki w Pelplinie czy Klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze. Z drugiej strony, uznanie zyskały projekty zlokalizowane w mniejszych miejscowościach, takich jak Grodzisk Mazowiecki czy Karolin. Dzięki realizacji projektów z zakresu ochrony zabytków, renowacji i ochronie zostaną poddane królewskie rezydencje, tj. Zamek Królewski na Wawelu i w Warszawie,

a także Pałac w Wilanowie i Muzeum Łazienki Królewskie. Warto zauważyć, że obiekty te stanowią główne atrakcje turystyczne nie tylko dla licznych zwiedzających z Polski, lecz także z zagranicy. W związku z tym poprawa ich funkcjonalności wpłynie na zwiększenie liczby zwiedzających. Należy zaznaczyć również, że projekty dotyczące zabytków prowadzą zarówno do ich renowacji i odnowy, jak i do powstania nowej przestrzeni do prowadzenia działalności kulturalnej oraz utworzenia nowej oferty kulturalno-edukacyjnej, w tym dla osób z niepełnosprawnościami oraz z środowisk wykluczonych. Realizowane projekty z zakresu infrastruktury kultury (ale także renowacji) oraz zakupu nowoczesnego sprzętu pozwolą na stworzenie nowej ciekawej oferty kulturalnej wielu instytucjom kultury (muzom, bibliotekom, teatrom, ośrodkom kultury). Warto także podkreślić, że w ramach przeprowadzanych naborów dofinansowanie otrzymały publiczne uczelnie wyższe (Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie i Gdańsku, Akademia Teatralna oraz Uniwersytet Muzyczny w Warszawie, ale także Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu) oraz kilka szkół: Szkoła Muzyczna w Warszawie, w Łodzi, w Giżycku, z Torunia czy Nowego Targu.

Na koniec warto podkreślić, że wiele dofinansowanych projektów stanowi kontynuację czy uzupełnienie (np. poprzez zakup sprzętu) projektów realizowanych w ramach IX Priorytetu PO IiŚ na lata 2007–2013 (np. projekty zakupu sprzętu i wyposażenia w Europejskim Centrum Muzyki w Łusławicach, w Narodowej Orkiestrze Polskiego Radia w Katowicach, w Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu) czy w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych (np. projekt EC-1 w Łodzi).

EC-1 w Łodzi, Fot. P. Ulatowski

PIERWSZE PROJEKTY DOFINANSOWANE W RAMACH I i II NABORU WNIOSKÓW ZAKOŃCZONE!

1.

W październiku 2017 r. Zespół Szkół Muzycznych w Toruniu sfinalizował projekt pt. *Muzyka dla Kopernika – zakup instrumentów muzycznych*, który dofinansowanie otrzymał w I naborze wniosków. W ramach inwestycji szkoła zakupiła nowe instrumenty, wykorzystywane podczas wydarzeń kulturalnych, takich jak recitale czy koncerty. Dzięki nowym zakupom możliwe będzie zacieśnienie współpracy między szkołą a innymi instytucjami kultury z województwa kujawsko-pomorskiego. Dzięki udziałowi w takich wydarzeniach, jak Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina dla Dzieci i Młodzieży organizowany przez Ośrodek Chopinowski w Szafarni czy współpracy z Akademią Muzyczną w Bydgoszczy i Toruńską Orkiestrą Symfoniczną, projekt przyczyni się do zwiększenia uczestnictwa w kulturze, nie tylko mieszkańców Torunia i województwa kujawsko-pomorskiego, ale również turystów. Koszt całkowity inwestycji wyniósł 2,1 mln zł, z czego 1,8 mln zł to środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Fot. P. Ulatowski

2.

Nowe instrumenty zostały zakupione również przez Szkołę Muzyczną I i II stopnia im. B. Rutkowskiego w Krakowie w ramach projektu pt. *Rozszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej poprzez doposażenie Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Krakowie*, którego koszt całkowity wyniósł 2,3 mln zł, w tym prawie 2 mln zł wyniosło dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Dnia 20 listopada 2017 r. odbył się koncert uczniów szkoły prezentujący możliwości nowego wyposażenia. Wśród zakupionych sprzętów znalazły się m.in.: instrumenty klawiszowe, dawne, smyczkowe, studyjne i sceniczne, perkusyjne, etniczne, dęte oraz dla sekcji jazzowej. Dzięki nowym nabytkom możliwe będzie poszerzenie oferty kulturalnej szkoły, a nowe instrumenty rozbrzmiewać będą nie tylko w Krakowie i okolicach, lecz także, dzięki zaangażowaniu placówki w organizację wydarzeń o zasięgu ogólnokrajowym i międzynarodowym, w całej Polsce i poza jej granicami.

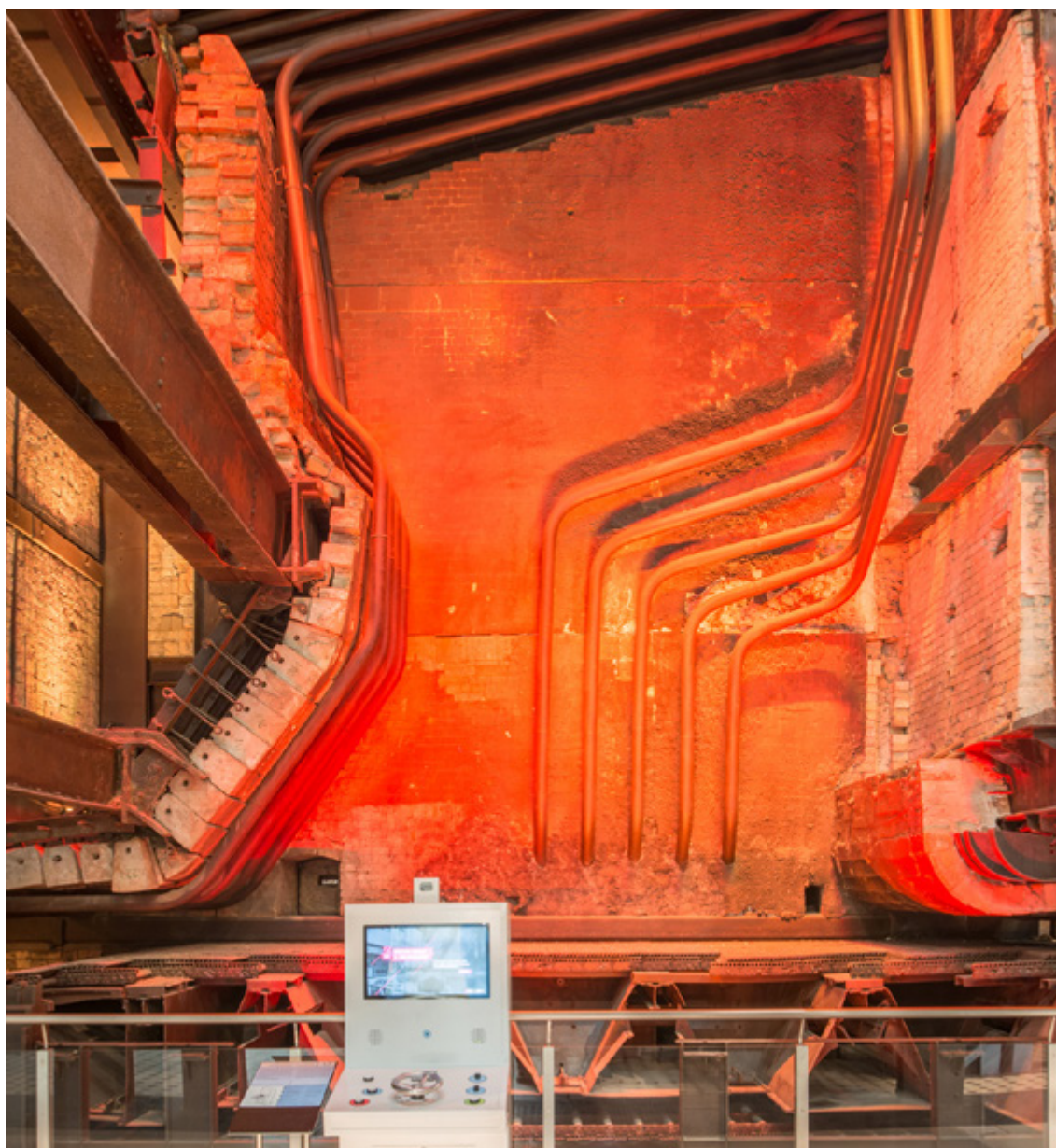

Fot. P. Ulatowski

3.

Aranżacja i wykonanie ekspozycji i wyposażenia Centrum Nauki i Techniki w Łodzi

to projekt, który pod koniec 2017 r. zrealizowało EC1 Łódź – Miasto Kultury. Koszt całkowity inwestycji wyniósł 45,6 mln zł, z czego 18,4 mln zł to środki pochodzące z funduszy europejskich. W ramach projektu w Centrum Nauki i Techniki w Łodzi powstała nowoczesna, interaktywna wystawa prezentująca dorobek kulturowy i naukowy ludzkości. Zwiedzający mają możliwość przejścia trzech ścieżek dydaktycznych: Przetwarzanie energii, Mikroświat–Makroświat oraz Rozwój wiedzy i cywilizacji. Projekt to połączenie nowoczesności z historią, gdyż wystawa umiejscowiona jest na terenie skansenu urządzeń elektrowni. Oprócz walorów edukacyjnych projekt przyczynia się również do podniesienia atrakcyjności Łodzi na rynku turystycznym i zwiększa efektywność wykorzystania potencjału dziedzictwa kulturowego miasta.

Fot. P. Ulatowski

4.

Dnia 25 stycznia br. uroczystie otwarto Nowe Patio w Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Inwestycję zrealizowano w ramach projektu pt. *Zadaszenie Patio Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku w celu stworzenia unikalnej przestrzeni kulturalnej*. Dzięki zabudowaniu szklaną ścianą oraz zadaszeniu istniejącego już patio, Akademia zyskała nową przestrzeń kulturalną, gdzie odbywać się będą liczne wydarzenia artystyczne. Uczelnia planuje wyjść ze swoją ofertą nie tylko do studentów, lecz także do dzieci, osób dorosłych i seniorów. Beneficjent zaplanował wiele bezpłatnych wydarzeń (minimum trzy razy w tygodniu) w formie wykładów, warsztatów, prezentacji, ekspozycji wystawienniczych, koncertów i spektakli teatralnych. Ponadto zaplanowano także organizację ogólnopolskich konferencji, imprez kulturalno-rozrywkowych oraz mobilne kino sezonowe. Nowe Patio pomieści ok. 200 osób. Projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości 5,6 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Całkowita wartość inwestycji wyniosła 6,9 mln zł.

Fot. P. Ulatowski

5.

Klasztor Ojców Paulinów na Jasnej Górze również zyskał nową przestrzeń dla kultury. Dnia 21 marca 2018 r. miało miejsce poświęcenie i uroczyste otwarcie Sali Papieskiej w Klasztorze, tym samym zakończony został projekt pt. *Narodowe Perły Klasztoru OO. Paulinów Jasna Góra w Częstochowie – ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego*. Dzięki pracom remontowym udało się przywrócić pełną funkcjonalność klasztoru (ze względu na zły stan Sala Papieska przez wiele lat była wyłączona z użytkowania), dokonano również renowacji Atrium Kaplicy Matki Bożej, wyremontowano wieżbę dachową Pokoi Królewskich oraz tarasy od strony ołtarza polowego i w obrębie Bastionu Św. Rocha. W ciągu niespełna półtora roku powstała całkowicie nowa przestrzeń do organizacji spotkań i wielu wydarzeń kulturalno-edukacyjnych. Wprowadzono także udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, w tym m.in. tablice tyflograficzne dla osób niewidomych.

Projekt uzyskał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 17,7 mln zł. Koszt całkowity wyniósł 20,8 mln zł.

Fot. P. Ulatowski

FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA KULTURY

W związku z trwającym Europejskim Rokiem Dziedzictwa, Międzynarodowe Centrum Kultury rozpoczęło cykl wystaw pn. Fundusze Europejskie dla kultury. Przez cały rok, w wybranych miastach Polski, będzie można obejrzeć zdjęcia prezentujące efekty wdrażania XI Priorytetu Kultura i dziedzictwo kulturowe Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013 w zakresie ochrony zabytków. Poniżej prezentujemy harmonogram wystaw:

16 kwietnia – 25 czerwca br.

- wystawa fotografii w siedzibie Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Ożarowie Mazowieckim

16 kwietnia – 25 czerwca br.

- wystawa plenerowa plansz wielkoformatowych przy budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Przyłęku

2 lipca – 31 sierpnia br.

- wystawa fotografii oraz plansz wielkoformatowych w Muzeum Lubelskim w Lublinie

7 września – 30 września br.

- wystawa fotografii oraz plansz wielkoformatowych w Punkcie Informacji Europejskiej Europe Direct w Bałtyckiej Galerii Sztuki Współczesnej w Słupsku

5 października – 4 listopada br.

- wystawa fotografii w Muzeum Podlaskim w Białymstoku

Zapraszamy!

Jeśli jesteś Beneficjentem środków unijnych, pamiętaj!

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują
nowe zasady publikacji zapytań ofertowych

Wprowadzone zostały
**nowe zasady promocji i oznakowania projektów
dla umów podpisanych po 1 stycznia 2018 roku**

Zaktualizowane zostały
**Wytyczne do kwalifikowalności wydatków w ramach Programu
Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020**

Więcej informacji na ten temat znajduje się na stronie internetowej:
poiis.mkidn.gov.pl

